DTHS - Høresøjlemøde

d. 10.11.23

Stine Borges
Audiologopæd
VISO-Specialist ved Hørerådgivningen – Børn & Unge
www.hørerådgivningen.dk

Louise Jensen
Audiologiopæd
Hørekonsulent ved
Kommunikationscentret Hillerød

APD er en kendt diagnose

Kendt tilbage til 1950'erne i USA. Næsten lige så længe i Australien og Canada – men forholdsvis ubeskrevet i DK før 2005 ca.

2005 Udkom en Teknisk rapport fra ASHA (American Speech-Language-Hearing Association), men en bredt anerkendt definition på APD.

2006 fik APD en Dansk Diagnosekode DH933B

2008 Det Danske APD testbatteriet!

2018 BSA (British Society of Audiology) ny definition

Definition

Forstyrrelse i perceptionen af et normalt auditivt input.

(ASHA 2005)

Nedsat perception af tale og øvrige lydinput.

Forstyrrelsen i lydopfattelsen skyldes nedsat funktion i de centrale nervebaner associeret med hørelse.

(British Society of Audiology, 2018)

BSA præciserer:

- Såfremt der er påvist en hørenedsættelse forårsaget af lidelser/forandringer i øregang, mellemøre, indre øre eller selve hørenerven, koncentrerer udredning og behandling sig hovedsageligt om dette.
- APD diagnosen anvendes således primært i forbindelse med høreproblemer, hvor øregang, mellemøre, indre øre og selve hørenerven fungerer som det skal.

Symptomer

- Det primære symptom er udfordringer med at høre i støj

- Symptomerne ligner dem for en person med høretab, her ser vi bare normal høretærskel

- Lokalisation
- Auditiv diskrimination.
  - f.eks. ord der ligner hinanden/minimale par.
- Auditiv mønstergenkendelse og temporale aspekter af lyd
  - f.eks. tidsmæssige forskelle som rytmer eller forskelle i prosodi
- Auditiv præstationsaftagen v. konkurrerende akustisk signal
  - f.eks. at skelne i baggrundsstøj eller lytte når flere taler.
- Auditiv præstationsaftagen v. forringede akustiske signaler
  - f.eks. at opfatte utydelig tale/dårlig lydkvalitet.

Prævalens og årsager

Estimeret prævalens ca. 2-3 % af børn (Berken, Miller og Moncrieff 2019, Bellis 2002, Chermark et. el al 1998, Chermark, Hall og Musiek 1999)

Årsager som omtales i litteraturen:

- Skader på centralnervesystemet, som kan give mistanke om senmodning
- Periodisk høretab i barndommen f.eks. på grund af MØB el.l.
- Genetiske forhold (usikkert)

Forskningen afdækker endnu ikke forekomsten af APD blandt voksne (varierende ætiologi)

Hvor udredes der?

I audiologisk regi på sygehusene:

- **Odense Universitetshospital**
- **(Sønderborg)**
- **Hillerød**
- **Rigshospitalet**
- **Ålborg**
- Århus henviser til Odense eller Ålborg
- **Sjællands Universitetshospital - Køge**

National netværksgruppe

Vi har en national netværksgruppe, som holder møder årligt. Alle afdelinger er repræsenteret ved audiologopæder, læger og repræsentanter fra SDU.

Alderskriterier

Børn < 6 år: Kan ikke medvirke til APD testbatteri. Ved mistanke kan man vælge at arbejde ud fra en obs. pro. APD diagnose.

Børn 7-15 år: Udredes med APD testbatteri.

Børn > 15 . Er man tæt på aldersnormen, går man ud fra at normdata gælder og udreder. Er man ældre, bliver resultaterne mere usikre og ikke alle sygehuse vil udrede – afhænger af anamnese.

Selvom testen er baseret på normdata for børn <15, testes voksne stadig og får diagnosen. De har brug for et specialpædagogisk undervisningstilbud.

APD-testbatteri

Filtered Words – utydeligt/sløret signal

GIN – opfange små pauser i støj

DD – forståelse ved samtidig præsentation

BMLD – opfattelse af forskel i signaler, lokalisation

Indsatsområder ved APD

1. **Forbedring af det akustiske miljø**
   - Teknisk (HA/HJM)
   - Pædagogisk indsats
2. **Kompensatoriske strategier/mestring**
3. **Generel auditiv stimulering/træning**
   - Testspecifik auditiv træning

Opgaver Kommunikationscentrene allerede varetager, når diagnosen er høretab.

Udredning og ”behandling”

Sygehuset

- Udreder og diagnosticerer, evaluerer og retester ved behov.
- HVIS relevant, udleveres ”behandlingsredskab” (læs: høreapparatkrykke og evt partnermikrofon).

Høreapparatbehandling kan ikke stå alene. Behandlingen er den specialpædagogiske indsats inden for det hørepædagogiske område, varetaget i kommunerne.

Kommunen

(auditiv træning, håndtering i hverdagen, supplerende høretekniske hjælpemidler, hørepædagogisk undervisning)

Omfanget afhænger af kommunens serviceniveau og organisering, sygehuset må ikke diktere behandlingen med specialundervisning

- Folkeskoleregi = PPR
- Kan søge gratis hjælp ved VISO hvis under 18 år
- Efter folkeskolen = DTHS – SPS og voksenområdet

Forslag til DTHS

- Hvis man ikke har en specialist, vil den auditive træning ligge relativt tæt på hvad **CI-konsulenterne** laver. De kan evt. oplæres.
- Hørerådgivningen – Børn & Unge (Stine Borges) tilbyder gerne online mentoroplæring til DTHS konsulenter.
- Se nyt materiale ved www.matcen.dk til inspiration.
- Se mere på www.APD.dk

Husk, hjælp til APD handler om

- God lyd, egen mestring og træning, træning, træning!
- Samarbejde mellem sygehus, kommunikationscenter, PPR og evt VISO
- Brug www.apd.dk som er en **evidensoplyst** hjemmeside!

Stine Borges
Audiologopæd, VISO-specialist
Hørerådgivningen – Børn &Unge
www.hørerådgivningen.dk

Louise Jensen
Audiologiopæd
Hørekonsulent ved
Kommunikationscentret Hillerød